

Regionkommittén förslag till resolution om finanskrisen

(2009/C 76/13)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Kommittén är **bekymrad över** de allvarliga sociala effekterna av finanskrisen och vilka konsekvenser den får för ekonomin i dess helhet och i synnerhet för regionerna och medborgarna. Kommittén **efterlyser** därför beslutsamma åtgärder som stöder efterfrågesidan av ekonomin, och åtgärder för att bistå särskilt de små och medelstora företagen samt de lokala och regionala myndigheterna, i syfte att bevara sammanhållningen och skydda viktiga investeringar och infrastrukturprojekt.

2. Kommittén **stöder** helhjärtat målet om en säker, gemensam finansmarknad i Europeiska unionen som grundas på höga krav på insyn, samt ett avancerat och smidigt övervakningssystem på relevanta förvaltningsnivåer. Kommittén **framhåller** att åtgärder och bestämmelser som kan strypa finansmarknaderna bör undvikas och målinriktade gemensamma ansträngningar göras i syfte att säkra en sund finansiell förvaltning för att återupprätta förtroendet för ekonomin.

EU:s initiativ när det gäller att ta itu med och övervinna finanskrisen

3. Kommittén **välkomnar** den överenskommelse som Europeiska rådet nådde den 15–16 oktober 2008. Denna överenskommelse är en förutsättning för att återställa förtroendet på finansmarknaderna. ReK **anser** att dessa beslut utgör viktiga steg mot att återupprätta tilltron inom den finansiella sektorn och begränsa konsekvenserna av krisen för ekonomin, även om detta belastar budgeten och skattebetalarna.

4. Kommittén **stöder** EU:s beslut att öka minimigarantierna för medborgarnas besparingar på EU:s territorium och **välkomnar** det som en riktig åtgärd för att säkra EU-medborgarnas besparingar och återupprätta förtroendet för bankväsendet på kort sikt utan att påföra skattebetalarna extra kostnader eller snedvridda konkurrensen. ReK stöder även målet att undvika konkurser bland EU:s större banker.

5. Kommittén **ser positivt på** medlemsstaternas tillkännagivande att de har för avsikt att avsätta 30 miljarder euro före 2011 via Europeiska investeringsbanken för att hjälpa små och medelstora europeiska företag, men **framhåller** att detta endast är det första steget när det gäller att stödja ekonomin.

6. Regionkommittén **understryker** den viktiga roll som spelas av Europeiska socialfonden och program som syftar till att begränsa de negativa effekterna av den pågående krisen. ReK uppmanar kommissionen att utvärdera vilka möjligheter det finns att anpassa befintliga instrument till rådande omständigheter, inklusive en översyn av Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter, för att göra detta instrument mer funktionsdugligt.

7. Kommittén **stöder** kommissionens senaste initiativ som syftar till att ändra de direktiv som reglerar finansmarknaderna, med särskilt fokus på tillsynsåtgärder, riskhantering och krishantering. ReK **uppmanar kommissionen** att ta hänsyn till de lokala och regionala myndigheternas roll.

8. Kommittén **uppmanar** kommissionen att utarbeta ett förslag till direktiv i syfte att harmonisera finansinstitutens information om finansiella produkter och fastställa en skyldighet att klassificera tillhörande risker på ett lättförståeligt sätt, förenkla kontrakten och fastställa enkla öppenhetskrav för banktjänster.

9. Kommittén **uppmanar** kommissionen att verka för en överenskommelse om en uppförandekod för att säkra att finansinstitutens vinstdrivande verksamhet inte strider mot allmänintresset.

10. Kommittén **framhåller** vidare att finanskrisens konsekvenser för ekonomin inte bör ändra de långsiktiga politiska prioriteringar som fastställts av EU, bland annat stöd till fler och bättre arbetstillfällen, främjande av forskning och utveckling, förbättrad konkurrenskraft, ökad territoriell sammanhållning och bekämpning av orsakerna till och effekterna av den globala uppvärmningen.

11. Kommittén **uppmanar** kommissionen att ägna stor uppmärksamhet åt privatpersoners skuldsättning, i synnerhet kreditkortsskulder som ökar så snabbt att låntagarna inte klarar av att betala dem.

12. Kommittén **välkomnar** inrättandet av en högnivågrupp som ska ägna sig åt tillsynsstrukturen på EU:s finansmarknader och konstaterar att den består av sakkunniga från finansinstitut, nationella finansministerier, bankväsendet och industrin. ReK **beklagar** emellertid att de lokala och regionala förvaltningsnivåerna inte är företrädda i De Larosière-gruppen och **yrkar på** att en företrädare för Regionkommittén utses.

13. Kommittén **efterlyser** lämpliga rättsliga ramar med effektiva regelsystem och mekanismer för brottsbekämpning.

14. Kommittén **efterlyser** en översyn av det internationella finansiella systemet, bl.a. för att uppnå ökad insyn i finansiella transaktioner, översyn av finansinstitutens försiktighetsnormer och redovisningsstandarder, utökad ansvar för företagsledning och en begränsning av de bestämmelser i systemet som uppmanar till ett överdrivet risktagande (t.ex. värdepappersering och principer för löner och andra ersättningar). ReK **understryker** slutligen att det krävs en bättre samordning mellan de olika nationella tillsynsmyndigheterna i fråga om tillsynen av multinationella finansiella grupper.

Den lokala dimensionen av det finansiella systemet

15. Regionkommittén **påminner** om att de lokala och regionala myndigheterna ansvarar för en tredjedel av de offentliga utgifterna och mer än två tredjedelar av de offentliga investeringarna i EU, och de måste därför betraktas som aktiva aktörer som bör engageras i arbetet med att finna lösningar på krisen och säkerställa den framtida ekonomiska tillväxten. Därför **insisterar** vi **på** att de lokala och regionala myndigheterna bör få stöd i sina investeringar i exempelvis infrastruktur, för att undvika en ond cirkel där brist på investeringar leder till färre jobb, brist på krediter och ännu större brist på investeringar.

16. Kommittén vill **understryka** att de lokala och regionala myndigheterna berörs direkt av finanskrisen eftersom sparbankerna i många länder har sina rötter i regionerna. De är de myndigheter som är närmast lokalbefolkningen och de lokala företagen, och de bidrar till den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen genom att bistå nystartade företag och små och medelstora företag.

17. ReK **uppmanar** därför rådet, kommissionen och medlemsstaterna att erkänna den lokala och regionala nivåns viktiga roll för de offentliga finansiella mellanhändernas funktion. Kommittén **anser** att de lokala och regionala myndigheterna bör höras i samband med utarbetande och genomförande av alla nya strukturer inom ramen för EU:s finansiella system, i syfte att säkerställa utbyte av erfarenheter och överföring av sakkunskap nedifrån och upp och uppifrån och ned, till förmån för ekonomin, småföretagen och medborgarna.

Konkurrenspolitiken

18. Regionkommittén **välkomnar** kommissionens meddelande om "Tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen" (¹), och **uppmanar** kommissionen att noga granska konsekvenserna av statligt stöd enligt artikel 87.3.b till enskilda banker i syfte att se till att sådant stöd inte bli större än nödvändigt och att en snedvridning av konkurrensen förhindras.

19. Kommittén **välkomnar** överenskommelsen om minimigaranti för insatta medel på 50 000 euro, och uppmanar till lämpliga skatteincitament för allmänheten för att minimera snedvridningen av konkurrensen och ge alla finansinstitut lika konkurrensvillkor. Dessa åtgärder är viktiga för att återvinna medborgarnas förtroende för det finansiella systemet.

20. Kommittén **föreslår** en översyn av klassificeringssystemet i syfte att skapa enkla koder eller kategorier som kan användas för att skilja banker med en försiktig inställning i fråga om investeringar från högriskbanker. Kommittén **anser** därför att det vore värdefullt att inrätta ett europeiskt kreditvärderingsinstitut.

21. ReK **stöder** kommissionens satsning på att undanröja all snedvridning på den inre finansmarknaden (*Report on the retail*

banking sector inquiry, 31 januari 2007) och den kvarvarande uppdelningen längs nationella gränser samt skillnaderna i vinstmarginal, prissättning, försäljningsmönster och information. Kommittén stöder kommissionens mål att fullborda en gemensam finansmarknad som är öppnare, sundare och bättre lämpad att bemöta globala utmaningar.

Budgetfrågor

22. Regionkommittén **påminner** om att de lokala och regionala myndigheterna är viktiga aktörer inom politik och budget när det gäller att ta itu med alla viktiga utmaningar inför de kommande årtiondena i Europa.

23. Kommittén **understryker** att finanskrisen och dess negativa konsekvenser för den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen kommer att öka efterfrågan på stöd, socialhjälp och förmånliga priser på offentliga tjänster. De lokala och regionala myndigheterna står i främsta ledet med avseende på dessa förväntningar.

24. ReK vill **rikta uppmärksamheten** på att finansieringsvillkoren för ekonomiska aktörer enligt prognoserna kommer att försämrats, även för lokala och regionala myndigheter, vilket eventuellt kan påverka deras möjligheter att låna till nya investeringar.

25. Regionkommittén **efterfrågar** särskild uppmärksamhet på de lokala och regionala myndigheternas finansieringsmöjligheter och efterlyser lämpligt stöd för regionala och lokala myndigheter i de fall då ökade kostnader för finansiering och skuldbördan äventyrar ett genomförande i rimlig tid av projekt som i övrigt är solida samt värdefulla och viktiga för regionerna och för EU:s ekonomi som helhet.

Sammanhållningspolitiken

26. Regionkommittén **efterfrågar** större flexibilitet under innevarande period när det gäller användningen av strukturfonderna, och **förespråkar** bland annat extra tid för mobilisering av strukturfonderna från referensåret plus 2 (N+2) till referensåret plus 3 (N+3) i syfte att säkerställa att högkvalitativa projekt som förväntas ge effektiva lösningar inte i onödan utsätts för risken att förlora EU-finansieringen.

27. Kommittén **uppmanar** finansinstituten, EU-myndigheterna och bankerna att avsätta lämplig finansiering eller garantier för infrastrukturinvesteringar samt innovativa projekt med bevisat hög kvalitet som bidrar till konkurrenskraft och effektivitet. ReK **insisterar på** att man bör beakta att om sådana investeringar inte görs inom rimlig tid kan detta få direkt skadliga effekter för de berörda regionerna och deras småföretag, men också negativa konsekvenser för EU:s industri. Därmed skulle den ekonomiska tillväxten påverkas och värdefulla arbetstillfällen äventyras.

(¹) KOM(2008/C 270/02), 25.10.2008.

28. Kommittén **begär** att de lokala och regionala myndigheternas samfinansieringskvoter, precis som kvoterna för ERUF och ESF i de operativa programmen, inte ska räknas med i den interna stabilitetspakten för varje land. På så sätt kan de lokala myndigheterna inleda projekt för att främja tillväxt och utveckling av den lokala ekonomin och arbetsmarknaden, utan att drabbas av de restriktioner som man i vissa länder vidtar mot lokala myndigheter som bryter mot pakten (blockering av låne-medel och åtaganden samt nedskärning av statliga medel).

29. Kommittén **föreslår** ett närmare institutionellt partnerskap mellan ReK och EIB, i enlighet med målen om att stärka ekonomin och den sociala sammanhållningen, mål som fastställts i EG-fördraget och i synnerhet dess protokoll nr 28 om ekonomisk och social sammanhållning.

30. Kommittén **stöder** de reformer som aviserats av EIB om enklare låneförfaranden, utsträckning av lånemöjligheter till immateriella investeringar (licenser, forskning osv.), riskdelning mellan EIB och bankerna samt öppenhet vad avser de finansieringsförmåner som beviljas småföretagen. Kommittén **efterlyser** en förstärkning av EIB:s möjligheter att delta i infrastrukturprojekt, bland annat genom användning av långsiktiga investeringsfonder (riskkapital) i syfte att öka EIB:s genomslagskraft. Regionkommittén föreslår slutligen att man utvecklar en mekanism som inbegriper EIB och som liknar stödmekanismerna för småföretagen. Denna mekanism skulle syfta till att bistå de lokala och regionala myndigheterna när det gäller att medfinansiera projekt kopplade till den territoriella sammanhållningen.

Bryssel, den 27 november 2008.

Ett hållbart Europa

31. Regionkommittén **bekräftar** sitt engagemang när det gäller att uppnå klimatmålen och **uttrycker en förhoppning** om att målen kommer att uppnås trots de ekonomiska svårigheterna. Satsningar bör därför göras på att mobilisera europeiska investeringar i teknik för förnybar energi genom finansieringsprogram (transporter, byggnation osv.) och forskningsfinansiering, i synnerhet i småföretagen.

32. Kommittén vill åter **understryka** sitt engagemang när det gäller att åstadkomma dynamisk, hållbar ekonomisk tillväxt inom ramen för en sund europeisk social modell, med beaktande av energieffektivitet och minskad miljöpåverkan. Kommittén **anser** att dessa mål inte får äventyras ens under de nuvarande exceptionella förhållandena, vare sig genom EU:s åtgärder eller genom åtgärder på nationell, och lokal eller regional nivå. Kommittén **uppmärksammar** tvärtom de ansvariga aktörerna att inta en ledande roll och förvandla riskerna till möjligheter genom att stödja forskning och investeringar i effektiv teknik som kan åstadkomma en långsiktig ekonomisk återhämtning på ett miljömässigt hållbart sätt.

33. Kommittén ger sin ordförande i uppdrag att presentera denna resolution för Europeiska kommissionen, Europaparlamentet, rådet och ordförandeskapen för Europeiska unionen.

Regionkommitténs
ordförande

Luc VAN DEN BRANDE